REGIONAAL- JA
PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUM

Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi teenetemärkide kavalerid 2024

Hõbedane teenetemärk

Ahti Kalde, OÜ Sadala Agro omanik ja juhatuse liige

Ahti Kalde on aktiivselt panustanud põllumajandussektori arengusse ning võtnud endale rolli olla keskkonnahoidlikuma põllumajanduse teerajaja. Üle 20 aasta on ta olnud Eesti kapitalil põhineva teravilja- ja loomakasvatusega tegeleva ettevõtte Sadala Agro OÜ ankur. Lisaks traditsioonilistele põllukultuuridele, nagu nisu, hernes ja uba, on Sadala Agro põldudel näha kasvamas ka tatart, köömet ja mahepõllumajanduslikku kanepiseemet. Aastal 2022 pälvis Ahti Kalde põllumajanduse tippjuhi tiitli.

Aivar Aus, ASi Premia Tallinna Külmhoone juhatuse liige ja tegevjuht

Aivar Aus on Eesti toidutööstuse üks silmapaistvamaid esindajaid, kes on tippjuhina osalenud enam kui 30 aastat Eesti toidusektori ülesehitamises, tehes seda suure pühendumuse ja töökusega ning olles eeskujuks nii enda juhitud meeskondadele kui ka uustulnukatele toidutööstuses. Ta juhib Eesti toidutööstuse ühte tuntumat ettevõtet, Premia Tallinna Külmhoone ASi, mis on tuntud ja tunnustatud oma kõrgete standardite ja maitsvate toodete poolest nii koduturul kui ka Eesti piiridest kaugemal. Aivar Aus on kujundanud Eesti toidusektori olemust ja juhtinud uuenduslike toodete edukat turuletoomist ning väärib esiletõstmist ja tunnustamist oma eesrindliku mõtteviisi eest.

Aldo Vaan, Eesti Lihaveisekasvatajate Seltsi aseesimees

Aldo Vaan on pikaaegne lihaveisekasvataja, kes on panustanud limusiini ja akviteeni heleda tõu aretusse ning kes valiti aasta 2013 parimaks karjakasvatajaks. Alates aastast 2009 on ta kuulunud Eesti Lihaveisekasvatajate Seltsi juhatusse, mille esimeheks valiti ta aastal 2011. Seltsi juhatas Aldo Vaan väga edukalt kuni 2018. aastani ning sellest ajast kannab ta seltsi aseesimehe rolli. Nende aastate jooksul on ta olnud silmapaistev lihaveisekasvatuse eestkõneleja, mitmesuguste ettevõtmiste algataja ja edasiviija. Aldo Vaan on oma karjääri jooksul osalenud paljude organisatsioonide nõukogus ja teeb seda siiani. Lisaks on ta andnud suure panuse tõuhobuste aretusse Eestis.

Eduard Punga, ASi Eesti Põllumajandusloomade Jõudluskontroll peatehnoloog

Eduard Punga on alates aastast 1975 töötanud Eesti Põllumajandusloomade Jõudluskontrolli ASi piimalabori eelkäijas, mis loodi aastal 1971. 45-aastane töökogemus on teinud temast praeguse piimalabori raudvara, kes vastutab siiani labori igapäevase toimimise eest. Eduard Punga seisab ka selle eest, et rahvusvahelistes ringtestides oleksid piimalabori tulemused parimate hulgas ning et labori pakutavad teenused oleksid farmeritele ja tööstustele kättesaadavad ning uuringute tulemused õiged.

Evelin Loit-Harro, Eesti Maaülikool, säästva taimekasvatuse professor

Evelin Loit-Harro on aktiivne ja silmapaistev põllumajandusteadlane, põllumajanduse ja teaduse populariseerija, hinnatud koolitaja ning põllumajandustootjate seas tuntud ja hinnatud taimekasvatuse ekspert. Ka on ta oluline koostööpartner ministeeriumile ja allasutustele. Tihe teaduskoostöö Maaelu

Teadmuskeskusega aitab kaasa taimekasvatusteaduse kiirele arengule ja järelkasvu kasvatamisele. Oma teadmisi on ta edasi andnud arvukatel konverentsidel, seminaridel ja koolitustel, samuti on ta sagedasti üles astunud meedias. Evelin Loit-Harro on Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoja teadusnõukoja liige ning Akadeemilise Põllumajanduse Seltsi asepresident.

Helena Pärenson, Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi teadus- ja arendusosakonna nõunik

Helena Pärenson on andnud ministeeriumis töötades silmapaistva panuse maaeluga seotud teadmussiirdesse ja teadmuspoliitika kujundamisse. Lisaks on märkimisväärne ka tema panus nii riiklikku teadus- ja arendustegevusse kui ka rahvusvahelise koostöö arendamisse teadmussiirde tagamiseks. Sellega on ta aidanud kaasa Eestis sidusa teadmus- ja innovatsioonisüsteemi loomisele. Helena Pärenson on kujundanud maamajanduse innovatsioonikoostöö meetmeid, edendanud teadmussiirde- ja nõuandesüsteemi ning teinud aktiivset koostööd Maaelu Teadmuskeskuse maaeluvõrgustikuga. Ametnikuna on ta abivalmis ja tulemustele orienteeritud. Ministeeriumi partnerid usaldavad tema pädevust ning ta on töökaaslaste seas armastatud ja kõrgelt hinnatud kolleeg.

Ingrid Bender, Maaelu Teadmuskeskuse sordiaretuse osakonna teadur

Maaelu Teadmuskeskuse sordiaretuse osakonna teadurina on Ingrid Benderi teadustöö põhisuundadeks olnud tomati ja aedherne sordiaretus ning Eestis aretatud köögiviljasortide säilitusaretus. Laiemalt kuulub tema teadustöö hulka veel köögiviljakasvatust, sealhulgas maheviljelust käsitlevate rakendus- ja alusuuringute tegemine. Ingrid Bender on andnud ka märkimisväärse panuse erinevatesse rahvusvahelistesse teadusprojektidesse. Pea iga aiandusega tegeleja – nii põllumajandustootja kui ka hobiaednik – teab teda eelkõige kui tomatisortide aretajat ja köögiviljanduse populariseerijat. Tema juhitud köögiviljarühma pikaajalist tööd on viimastel aastatel saatnud suur edu. Kodumaiste tomatisortide seni ainult punaseviljalist valikut täiendavad tänu Ingrid Benderile sellest aastast alates kaks uut oranživiljalist sorti – 'Pille' ja 'Siive'.

Juhani Papp, Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi kalanduspoliitika osakonna nõunik

Juhani Papp on Euroopa struktuuritoetuste suunamisel seisnud Eesti kalandussektori hea käekäigu eest üle kahe aastakümne. Selle aja jooksul on temast saanud oma ala üks parimaid eksperte, ja seda mitte ainult Eestis – temast räägitakse ka Brüsseli koridorides tihti kui ametnikust, kes oskab alati arutelu teraviku suunata probleemile, mis kalandussektoris päriselt lahendamist vajab. Alates Eesti ühinemisest Euroopa Liiduga ehk juba kaks aastakümmet on Juhani Papp liidu finantsraamistike toel märkimisväärselt panustanud kohaliku kalandussektori arengusse.

Kerli Ats, Eestimaa Talupidajate Keskliidu tegevjuht, Luigeveski Agro OÜ juht

Kerli Ats on panustanud põllumajandussektori arengusse alates 2017. aastast oma põhitöökohas, Eestimaa Talupidajate Keskliidus tegevjuhina, aga ka vabatahtlikuna nii MTÜ Eesti Noortalunikud juhatuses kui ka Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee Eesti delegatsiooni liikmena. Ta on kirjutanud kümneid arvamuslugusid, korraldanud ja käivitanud hulgaliselt maaelu mainega seotud projekte ja üritusi ning juhtinud taskuhäälingusarja „Moodne talu", et tutvustada Eesti uue põlvkonna ettevõtjaid ja maaelu võimalusi. Lisaks edendab ja veab ta Eestis eest agroturismi, mis võimaldab ettevõtjatel tegevusi mitmekesistada ning samuti muudab maaelu nähtavamaks ja kättesaadavamaks. Aastal 2022 tunnustati Kerli Atsi aasta noore naisettevõtja tiitliga.

Lea Pauts, Maa-ameti ruumiandmete osakonna juhataja

Lea Pauts vastutab Eesti topograafia andmekogus sisalduvate andmete eest, mille alusel valmib Eesti põhikaart ning millega on seotud ka suur hulk muid olulisi riiklikke andmekogusid: teeregister, keskkonnaregister, maaparandussüsteemide register, maakataster, kohanimeregister, aadressandmete infosüsteem ja paljud muud. Andmed topograafia andmekogus on aluseks Eesti põhikaardile, mille alusel tehakse palju olulisi ruumiotsuseid – koostatakse planeeringud, otsustatakse piiranguvööndid jne. Seetõttu peab põhikaart olema täpne ja ajakohane. Soovist pakkuda ajakohast kaarditeenust kohtades, kus seda kõige enam vajatakse, on Lea Pautsi eestvedamisel muudetud tööprotsesse vajaduspõhisemaks ja uuendusmeelsemaks. Tänu talle on tagatud andmete kvaliteet ja pidev uuendamine ning tänu tema uuendusmeelsusele katsetatakse Maa-ameti töös tehisintellekti ja teisi uusi tehnoloogiaid.

Olavi Petron, Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi regionaalarengu osakonna juhataja asetäitja

Olavi Petron on edukalt ja märkimisväärselt panustanud ministeeriumi valdkondade edendamisse juba üle 25 aasta – muu hulgas on ta arendanud põllumajandust, kalandust ja maaelu riiklikul ja rahvusvahelisel tasemel ning osalenud Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika kujundamises. Lisaks on Olavi Petron väga hea kolleeg, kes oma meeskonda kõrgelt hindab, sügavalt usaldab ja tugevalt toetab.

Piret Kljutšivski, Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ameti arengutoetuste osakonna juhataja

Piret Kljutšivski juhtimisel töötati 2008. aastal välja Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ameti regioonide töökorraldus ning sellele vastav struktuur. Tänu sellele astus amet esimesed jõulised sammud kliendikeskseks organisatsiooniks kujunemise suunas. Praegu juhib ta arendusprotsessi, mille tulemusel astub amet järgmise sammu selles suunas, et kujuneda proaktiivseks, andmeid väärindavaks ja senisest veelgi enam kliendikeskseks organisatsiooniks. Piret Kljutšivski on väga pühendunud ja asjatundlik kolleeg ning meeskonnaliige, keda usaldatakse ja kes on lahendustele suunatud mõtteviisiga. Tema mahukad ja mitmekülgsed teadmised ameti eri tegevussuundadest väärivad eraldi suurt tunnustust.

Piret Priisalu, Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi toiduohutuse osakonna nõunik

Piret Priisalu on olnud tegev Euroopa Toiduohutusameti Eesti kontaktasutuse loomises ja olnud selle vastutavaks isikuks alates 2008. aastast. Tänu tema südamega tehtud professionaalsele tööle on loodud toimiv võrgustik ja ellu viidud palju teaduskoostöö projekte. Tema kindlal juhtimisel käivitus 2021. aastal Veterinaar- ja Toidulaboratooriumi juures riskihindamise osakonna töö. Piret Priisalu panus Eesti teadusvõimekuse suunamiseks toiduohutuse riskihindamise edendamisse on kõrgelt hinnatud nii kohapeal kui ka kogu Euroopa Liidus.

Reve Lambur Maaelu Teadmuskeskuse võrgustiku osakonna maaeluvõrgustiku teenistuse juhataja

Reve Lambur on aastaid järjepidevalt panustanud maaelu edendamisse ja maine tõstmisse nii Eestis kui ka rahvusvahelisel tasandil. Koostööpartnerina on ta arukas, tegus ja alati avatud koostööle. Nii juhi kui ka töökaaslasena on ta alati rõõmsameelne ja kaasav, toetab uuenduslikke ideid ning tema meeskond hindab teda kõrgelt. Just Reve Lamburi tõukel sai alguse ka avatud talude päev, mis praeguseks on kasvanud Eestis laulupeo kõrval külastajate rohkuselt teiseks suursündmuseks.

Sulev Taul, Põllumajandus- ja Toiduameti Põhja regiooni juhtivspetsialist

Sulev Taul pole pelgalt seaduste elluviija ja nende täitmise kontrollija, vaid ka koostööle ergutav partner eri pooltele ja huvirühmadele (maaparandusühistud, maaomanikud, kohalikud omavalitsused, ministeeriumid ja teised asutused). Oma teadmisi ja väärt nõu on ta jaganud kohalike omavalitsuste infopäevadel, koolides ja mujal, kus seda vajatakse. Tema ettepanekud õigusaktide parendamiseks on alati asjakohased ja olulised ning aitavad kaasa valdkonna arengule. Sulev Tauli panus Harjumaa maaparandussüsteemide toimimise tagamisse ja seeläbi ka meie riigile vajaliku põllumaa kasutamise jätkumisse on hindamatu.

Tiina Loorand, Riigi Tugiteenuste Keskuse toetuste rakendamise osakonna Interregi kontrolli ja regionaalarengu talitus

Tiina Loorand on üle 10 aasta koordineerinud regionaalseteks toetusteks suunatud programmide elluviimist. Tänu tema põhjalikule, pühendunud ja südamlikule abile on toetusraha jõudnud loendamatute kodude ja kogukondadeni meie riigi kõige kaugemates ja eraldatumates piirkondades. Ta aitab lahendada toetuste saamisel ja kasutamisel kerkivaid murekohti, nõustades nii eraisikuid kui ka maakondade töötajaid ning andes ministeeriumile professionaalset tagasisidet programmide väljatöötamisel ja ülevaatamisel. Tiina Loorand kannab põhirolli regionaalarengu meetmete rakendamisel.

Toomas Armulik, endise Kalanduse Teabekeskuse juhataja, Tartu Ülikooli Eesti mereinstituudi kalabioloogia ja kalanduse osakonna projektijuht

Toomas Armulik juhtis aastatel 2011–2023 edukalt Tartu Ülikooli juures tegutsenud Kalanduse Teabekeskust. Tänu talle viidi keskuses kokku kalandus- ja vesiviljelusettevõtteid, esindusorganisatsioone ja teadlasi ning loodi eri institutsioone siduv koostöövõrgustik, mis võimaldas teha teavitustööd kala- ja kalatoodete tarbijatele ning pakkuda kalandussektorile kaasaegset oskusteavet, koolitust ja nõuannet. Teabekeskuse tegevuse kaudu soodustati kalandussektoris elukestvat õpet, suurendati tarbijate teadlikkust kalandusest ning võimaldati kalandus- ja vesiviljelussektoril olla konkurentsivõimeline ning majandada kalavarusid säästlikult ja teadmistepõhiselt.

Unda Ozoliņa, Riigi Tugiteenuste Keskuse toetuste arendamise osakonna piiriülese koostöö programmide korraldamise talituse Eesti Euroopa Liidu välispiiri programmi sekretariaat

Unda Ozoliņa on andnud väga olulise panuse Eesti regioonide arengusse. Tema juhtimisel on Eesti Euroopa Liidu välispiiri programmi sekretariaat aidanud tõhusalt toetuste taotlejaid ja saajaid. Pärast Vene Föderatsiooniga koostöö katkemist on ta jõuliselt kaasa aidanud programmi ümberkorraldamisele ja uute lahenduste leidmisele, et viia ellu Eesti partnerite tegevused ja partneritele suunatud toetuste taotlusvoorud. Unda Ozoliņa pühendumus on aidanud kaasa programmi toimimisele ja Eesti regioonide arengu tulemuslikule edendamisele.

Kuldne teenetemärk

Jaak Ungerson, ASi Nurmiko omanik ja juhatuse liige

Jaak Ungerson on Eesti ühe suurema ja edukama lillekasvatusettevõtte rajaja, juht ja omanik, tulihingeline lillekasvatuse arendaja ja edendaja ning sektoris hinnatud teenekas agronoom. Ta on aktiivselt osalenud Eesti Aiandusliidu töös, aidanud koostada aianduse arengukava ning korraldanud oma ettevõttes arvukaid seminare ja infopäevi kolleegidele lillekasvatuse propageerimiseks Eestis. Jaak Ungersoni juhitav AS Nurmiko on näide edukast pereettevõttest, kus põlvkonnavahetus on sujunud ladusalt ja praegu on ettevõtte juhtimisse kaasatud ka Jaagu kaks poega.

Tambet Tiits, Maa-ameti peadirektor

Tambet Tiitsi elutööks võib pidada Eesti maa- ja kinnisvaravaldkonda juhtivate poliitikasuundade arendamist ja elluviimist ning ruumiandmete digiteerimist ja avalikustamist. Tal on märkimisväärne panus digitaalsete ruumi- ja kaardistusandmete riikliku infrastruktuuri ja teenuste juurutamises, maatoimingute ning kinnisvara hindamise valdkonna edendamises. Maa-ameti peadirektorina on Tambet Tiits pööranud suurt tähelepanu avalikkusele suunatud teenuste parendamisele ja levikule – alates 2018. aastast on kõik Maa-ameti ruumi- ja kaardiandmed avalikud, mis võimaldab ligipääsu masinloetavatele avaandmetele ja annab tõuke Eesti kui digiriigi järgmisteks arenguhüpeteks.